
Nrisimhatirtha Akhyanavarnanam

——
नृसिंहतीर्थख्यानवर्णनं

——
Document Information

Text title : Nrisimhatirtha Akhyanavarnanam

File name : nRRisiMhatIrthAkhyAnavarNanam.itx

Category : vishhnu, dashAvatAra, mAAtmya, padmapurANa, tIrthakShetra, viShNu

Location : doc_vishhnu

Proofread by : M K Barman

Description/comments : nRRisiMhakosha 2 upAsanA khaNDa. padmapurANe vatsagulmamAhAtmye
chaturdasho.adhyAyaH

Latest update : August 4, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

October 27, 2025

sanskritdocuments.org

Nrisimhatirtha Akhyavarmanam

નૃસિંહતીર્થાખ્યાનવર્ણનં

સ વૈ પુરાણપુરુષશ્ચિદાત્મા મહાનુભાવઃ સહસાવિભિધ ।
સ્તમ્ભં મહોગ્રેણ ચ વર્ત્મના મુહુર્વકુત્રં લિહ-સદ્રસન્નાયકેણ ॥ ૧ ॥

મુખં મૃગેન્દ્રસ્ય દધાર દેવો વપુર્નરસ્યાથ શુભં ચકાર ।
દંટ્રાકરાલં રસનાલિહતમુગ્રં સુતામ્રાક્ષમથોચ્ચનાસમ્ ॥ ૨ ॥

શશાકુસૂર્યાનલદીપનેત્રં સટાસ્કુરન્તં સ દદર્શ દૈત્યઃ ।
અયં સપત્નઃ સભયો મમેતિ જગાદ ખડ્ગેન જધાન તીવ્રમ્ ॥ ૩ ॥

તત્ખડ્ગઘાતેન ચુકોપ દેવશ્ચક્રે સુનાદં દિતિનન્દનાલયે ।
તદાલયં તસ્ય પુરં જગત્રયં સુકમ્પિતં તેન વિષણ્ણમાસીત્ ॥ ૪ ॥

સુરા નરાઃ પત્રગપક્ષિવર્યાઃ સમ્મોહિતાસ્તે સભયા નિલિલ્ચિરે ।
અથોગ્રતેજા મૃગરાજરૂપં જગ્રાહ દીપં દિતિનન્દનાર્થમ્ ॥ ૫ ॥

તં ખડ્ગપાણિં પ્રલપન્તમુચ્ચૈર્જગ્રાહ તં વ્યાઘ્ર ઇવોચિતં પશુમ્ ।
કોધેન જાન્વોરભિપાત્ય શીઘ્રં દદાર વક્ષઃ કરજૈઃ સ તસ્ય ॥ ૬ ॥

અન્નાણિ ચોત્કૃત્ય સસર્જ કણ્ઠે પ્રાણાઞ્જહૌ તત્ક્ષણમેવ દૈત્યઃ ॥ ૭ ॥

નિહતં તં તદા દૃષ્ટવા પિતરં ચાપિરાધિનમ્ ।
ઉત્થાય પરમોદ્વિગ્નઃ પ્રહ્લાદઃ પ્રણનામ હ ॥

બદ્ધાઞ્જલિપુટઃ શ્રીશં તુષ્ટાવાનન્દનિર્ભરઃ ॥ ૮ ॥

પ્રહ્લાદ ઉવાચ-
નૃહરે તવનામચિન્તનં ભવિતા સિદ્ધિકરં નિરન્તરમ્ ।
યદિ જન્મસુ ચાર્જિતં મહત્સુકૃતં તત્સુકૃલં નૃણાં ભવેત્ ॥ ૯ ॥

ન વાસ્તિ સત્વા ન વા રિપુર્ભગવંસ્ત્વં ગુણસડ્ગવર્જિતઃ ।
વિષમા તવભૂતસડ્ગતા નનુમાયાપરિતો દુરત્યયા ॥ ૧૦ ॥

અત એવ તયા વિહિતો ન ભજત્યન્યવિલોચનો હિ સઃ ।

समता तव यद्यपि प्रभो न य वैषम्यलवो हि कुत्रचित् ॥ ११ ॥

गुणतो जनता जडा उरे विषमं पश्यति नोत्पमं कदा ।

स्वमरुज्जलनाम्बुमेदिनि समवायेन शरीरमन्दिरम् ॥ १२ ॥

परिनिर्मितमत्र ते कला विशति प्राणपरा विशेषतः ।

सखसानुरूपं हि येष्टते जगदेतत् भलु श्रुवमाथया ॥ १३ ॥

यदि वात्र दिवानिशं मुदा रमते डेवलमिन्द्रियानुगम् ।

भुङ्क्षुःभपरम्परा न तं परितः क्लेशसखं जडाति वै ॥ १४ ॥

मलिनत्वमुपैति कर्मणा धनदारात्मजगेडडेतुना ।

कुरुते विविधं क्लेश्यथा परितः संशय डेतुमीडते ॥ १५ ॥

अभिमानमदात्तयेतनो न य ते नाम गृण्णत्यडो जडः ।

न तवाङ्घ्रिसरोजसेवया डरतेस्त्वां जडतामताडिताम् ॥ १६ ॥

भजतामभयं ददासि भो षति मत्वा भजने गतं मनः ।

मम देव गुरुगुडानुगं न य तद्वेषकूलं भजत्यडो ॥ १७ ॥

अभिलानि डिनस्त्यथानि वा तव नामस्मृतिरत्र डेवला ।

सकलेन्द्रियडेतुसेवनाम्डडेनः क्षणतोऽपि नश्यति ॥ १८ ॥

अपराधिजनं अतानतं स्वडिताथारविचारविश्रुतम् ।

तव भक्तमितो डि रक्ष मां नय तात मममुक्तिमुत्तमाम् ॥ १९ ॥

डर मे भवअन्धनं पितुः न य डिञ्चिडिडास्ति साधनम् ।

अमुना तव डेलना कृता गतिमिष्टां लभतां तथाप्यसौ ॥ २० ॥

वसिष्ठ उवाच-

प्रह्लाडेन स्तुतो देवः सन्तुष्टो भगवान् डरिः ।

भक्त्या य परमप्रीतः प्रसन्नस्थो जगाद तम् ॥ २१ ॥

भक्त्या वशीकृतश्चाखं त्यथा दैत्यकुलोत्तम ।

तवादेयं न मेऽत्रास्ति यतो भक्तिर्गरीयसी ॥ २२ ॥

अयं ते निडतस्तातस्तेन मा रुषितो भव ।

अेतस्यैवापराधेन निडन्तोऽयं मया न य ॥ २३ ॥

सायुज्यं मे गतो दैत्यस्त्वं यैवात्र स्थिरो भव ।

कुरु राज्यं मडाभाग अलेखिव सुनिलम् ॥ २४ ॥

ચિરં ભુક્ત્વા સુખં ચાત્ર તતો મામાપ્પુહિ સ્વયમ્ ।
 ઇતિ દત્વા વરં તસ્મૈ પુનઃ પ્રાહ દયાનિધિઃ ॥ ૨૫ ॥

પ્રહ્લાદ મે સ્તુતિર્દિવ્યા કૃતાયાધ્યાત્મદાયિની ।
 અનયા માં સ્તવિષ્યન્તિ ચે નરાઃ શુભલક્ષણાઃ ॥ ૨૬ ॥

તેષામજ્ઞાનજં શીઘ્રં નાશમાયાતિ હત્તમઃ ।
 શુદ્ધા જ્ઞાનસમુત્પત્તિર્જાયતે નાત્ર સંશયઃ ॥ ૨૭ ॥

વસુસમ્પન્નતા નિત્યં નિત્યં ભોગસુખોદયઃ ।
 પશુપુત્રાયુતં ગેહં ભવિષ્યતિ ન ચાન્યથા ॥ ૨૮ ॥

ઇત્યમાભાષ્ય તં ભક્તં પ્રહ્લાદં જ્ઞાનિનાં વરમ્ ।
 ભગવાન્ પ્રયયૌ ચાથ નખશુદ્ધ્યૈ જગત્પતિઃ ॥ ૨૯ ॥

કૃતશૌચં સમુદ્દિશ્ય તીર્થાનાં પ્રવરં પુરા ।
 પયોવહા નદી રમ્યા પયોષ્ણી પાપનાશિની ॥ ૩૦ ॥

યત્રાસ્તિ દોષશમની તત્રદેવો મનો દધૌ ।
 મધ્યે માર્ગે દદર્શાય વત્સગુલ્મં સુપાવનમ્ ॥ ૩૧ ॥

ક્ષણં વિશ્રામમકરોજ્જલાર્થી વત્સકાનને ।
 ન દૃષ્ટ્વા જલં દેવસ્તદા કુણ્ડં ચકાર સઃ ॥ ૩૨ ॥

તત્ર સ્નાત્વા ચ પીત્વા ચ નારસિંહો જનાર્દનઃ ।
 કુણ્ડપ્રાચ્યાં સ્વનામ્ના ચ મૂર્તિ કૃત્વા મનોહરામ્ ॥ ૩૩ ॥

સ્વાં કલાં તત્ર ચાવેશ્ય કૃતશૌચં યયૌ જવાત્ ।
 તદારભ્ય નૃસિંહાખ્યં તીર્થં જાતં નૃપોત્તમ ॥ ૩૪ ॥

તાસ્મિ તીર્થે નરઃ સ્નાત્વા ભક્ત્યા દેવં જગદ્ગુરુમ્ ।
 પશ્યત્ સ નૈવ પાપેન યુજ્યતે નાત્ર સંશયઃ ॥ ૩૫ ॥

મન્દવારે વિશેષેણ તત્કુણ્ડે સ્નાનમાચરેત્ ।
 દર્શનં નૃહરેઃ કૃત્વા મુક્તો ભવતિ કિલ્બિષાત્ ॥ ૩૬ ॥

સ્તુતિસ્તોત્રૈઃ પવિત્રૈશ્ચ શ્રુતિસ્મૃતિસમુદ્ભવૈઃ ।
 સંસ્તુત્ય કમલાકાન્તં નરો યાતિ ન દુર્ગતિમ્ ॥ ૩૭ ॥

તદગ્રે નન્દિતીર્થં ચ પવિત્રં પાપનાશનમ્ ।

तत्र स्नानेन दानेन कोटियज्ञाङ्गलं लभेत् ॥ ३८ ॥

एति श्रीपद्मपुराणे वत्सगुल्ममाहात्म्ये नृसिंहतीर्थाभ्यानवर्णनं नाम यतुर्दशोऽध्यायः ।

Proofread by M K Barman

——
Nrisimhatirtha Akhyana-varnanam
pdf was typeset on October 27, 2025

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

